

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně Mgr. Jany Brothánkové a soudců JUDr. Petra Průchy a JUDr. Tomáše Langáška v právní věci žalobkyně: **L U P E M I, s.r.o.**, IČ: 61065242, se sídlem Turnovského 263, Praha 10, proti žalovanému: **Ministerstvo spravedlnosti**, se sídlem Vyšehradská 16, Praha 2, týkající se řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 24. 7. 2013, č. j. 523/2012-OT-OSV/4, o kasační stížnosti žalobkyně ze dne 23. 6. 2014 proti usnesení Krajského soudu v Praze ze dne 29. 5. 2014, č. j. 46 A 96/2013 - 84, a o kasační stížnosti žalobkyně ze dne 24. 6. 2014 proti usnesení Krajského soudu v Praze ze dne 20. 6. 2014, č. j. 46 A 96/2013 - 88,

t a k t o :

- I. Žádost žalobkyně, aby jí byl ustanoven soudem advokát pro řízení o kasačních stížnostech proti usnesením Krajského soudu v Praze ze dne 29. 5. 2014, č. j. 46 A 96/2013 - 84, a ze dne 20. 6. 2014, č. j. 46 A 96/2013 - 88, **se z a m í t á .**
- II. Kasační stížnost proti usnesení Krajského soudu v Praze ze dne 29. 5. 2014, č. j. 46 A 96/2013 - 84, **se o d m í t á .**
- III. Kasační stížnost proti usnesení Krajského soudu v Praze ze dne 20. 6. 2014, č. j. 46 A 96/2013 - 88, **se o d m í t á .**
- IV. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

I. Dosavadní průběh řízení

[1] Žalobkyně L U P E M I, s.r.o. podala dne 15. 8. 2013 u Městského soudu v Praze žalobu, kterou se domáhala přezkoumání rozhodnutí žalovaného Ministerstva spravedlnosti ze dne 24. 7. 2013, č. j. 523/2012-OT-OSV/4, jímž bylo zrušeno rozhodnutí Městského soudu v Praze ze dne 6. 9. 2012, č. j. Spr 2527/2011-24, o odmítnutí žádosti ze dne 27. 6. 2011 o poskytnutí informace ohledně rozhodnutí Městského soudu v Praze ze dne 20. 10. 1998, sp. zn. 52 K 92/97, a zastaveno řízení vedené Městským soudem v Praze pod sp. zn. Spr 2527/2011, a současně se žalobou domáhala i přezkoumání rozhodnutí Městského soudu v Praze ze dne 6. 9. 2012, č. j. Spr 2527/2011 – 24, jeho zrušení a přikázání povinnému, aby ve věci rozhodl. O návrhu Městského soudu v Praze pod sp. zn. 3 A 89/2013 na přikázání věci jinému než místně příslušnému krajskému soudu podle ust. § 9 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), rozhodl Nejvyšší správní soud usnesením ze dne 19. 9. 2013,

č. j. Nad 46/2013 - 25 tak, že soudci specializovaných senátů městského soudu v Praze jsou vyloučeni z projednání této věci a věc byla přikázána Krajskému soudu v Praze (dále jen „krajský soud“).

[2] Krajský soud usnesením ze dne 30. 10. 2013, č. j. 46 A 96/2013 - 32, nejprve vyzval žalobkyni k zaplacení soudního poplatku za žalobu ve výši 3.000,-Kč. Žalobkyně podáním doručeným soudu 8. 11. 2013 požádala o osvobození od soudních poplatků. Tuto žádost krajský soud usnesením ze dne 16. 12. 2013, výrokem bod I., zamítl (na výzvu soudu nebyly doloženy doklady o aktuální majetkové situaci) a současně výrokem bod II. žalobkyni vyzval, aby ve lhůtě do 1 měsíce zaplatila soudní poplatek za podání žaloby.

[3] O kasační stížnosti žalobkyně proti tomuto usnesení krajského soudu, s níž byl spojen i návrh na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti, rozhodl Nejvyšší správní soud. Usnesením ze dne 23. 1. 2014, č. j. 9 As 10/2014 - 20, odkladný účinek kasační stížnosti nepřiznal. Následně rozsudkem ze dne 3. 4. 2014, č. j. 9 As 10/2014 - 48, o kasační stížnosti rozhodl tak, že kasační stížnost směřující do výroku v bodě I. zamítl, kasační stížnost směřující do výroku v bodě II. odmítl. Rozsudek nabyl právní moci dnem 5. 4. 2014.

[4] Krajský soud následně usnesením ze dne 14. 4. 2014, č. j. 46 A 96/2013 - 57, doručeným žalobkyni 16. 4. 2014, opět vyzval žalobkyni, aby v dodatečné lhůtě 7 dnů zaplatila soudní poplatek za podání žaloby.

[5] Na tuto výzvu reagovala žalobkyně dne 23. 4. 2014 tak, že s odvoláním na poučení v uvedeném usnesení požádala, aby soud řízení nezastavoval, „neboť v této věci skutečně nebezpečí z prodlení hrozí, neboť není v silách naší společnosti předmětný soudní poplatek uhradit, což dokládáme posledními daňovými přiznáními“ (připojena byla daňová přiznání za zdaňovací období 2011 - 2013).

[6] Krajský soud usnesením ze dne 29. 5. 2014, č. j. 46 A 96/2013 - 84, řízení podle § 47 písm. c) s. ř. s. ve spojení s § 9 odst. 1 zákona o soudních poplatcích zastavil, neboť ani v dodatečně poskytnuté sedmidenní lhůtě žalobkyně poplatek neuhradila. Toto usnesení bylo žalobkyni doručeno **dne 4. 6. 2014.**

[7] Podle záznamu o složení byla částka 3.000 Kč došla od žalobkyně jako splátka soudního poplatku připsána podle výpisu z účtu u bankovního ústavu (ČNB) na účet krajského soudu dne **5. 6. 2014.**

[8] Krajský soud usnesením ze dne 20. 6. 2014, č. j. 46 A 96/2013 - 88 rozhodl podle § 10 odst. 1 zákona o soudních poplatcích tak, že žalobkyni se ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto usnesení vrací soudní poplatek ve výši 3.000 Kč, protože žalobkyně zaplatila soudní poplatek v celkové výši 3.000,- Kč, aniž by k tomu v okamžiku připsání úhrady na účet soudu byla povinna. Dospěl k závěru, že „Podle § 9 odst. 7 zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o soudních poplatcích“) usnesení o zastavení řízení pro nezaplacení poplatku zruší soud, který usnesení vydal, je-li poplatek zaplacen ve věcech správního soudnictví dříve, než usnesení nabylo právní moci, a v ostatních věcech nejpozději do konce lhůty k odvolání proti tomuto usnesení. Nabude-li usnesení o zastavení řízení pro nezaplacení poplatku právní moci, zaniká poplatková povinnost. Hodlala-li žalobkyně dosáhnout zrušení usnesení o zastavení řízení, bylo nezbytné, aby nejpozději do okamžiku jeho právní moci ubradila soudní poplatek v plné výši. Jinak okamžikem právní moci usnesení o zastavení řízení (v daném případě uplynutím dne 4. 6. 2014) zanikla poplatková povinnost i možnost udržet řízení o žalobě v běhu dodatečným splněním poplatkové povinnosti. Protože úhrada soudního poplatku byla na účet soudu připsána až v den následující po dni doručení usnesení o zastavení řízení, nemohly nastat zákonem předvídané podmínky

pro zrušení usnesení o zastavení řízení a poplatková povinnost žalobkyně zanikla (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 4. 2008, č. j. 5 Afs 1/2007 - 172, č. 2328/2011 Sb. NSS). “Toto usnesení bylo žalobkyni doručeno dne **24. 6. 2014**.”

II. Kasační stížnosti

[9] Dne **23. 6. 2014** žalobkyně /stěžovatelka/ krajskému soudu sdělila, že soudní poplatek za žalobu byl dne 4. 6. 2014 v plné výši, tedy ještě před právní mocí usnesení krajského soudu ze dne 29. 5. 2014, č. j. 46 A 96/2013 - 84, o zastavení řízení, uhrazen z jejího účtu u ČSOB. Požádala, aby bylo toto usnesení podle § 9 odst. 7 zákona o soudních poplatcích zrušeno a nařízeno jednání ve věci. **Z opatrnosti** pak zároveň podala proti tomuto usnesení kasační stížnost a požadovala, aby jí byl pro řízení o kasační stížnosti ustanoven zástupce k ochraně jejích zájmů. (dále též „**první** kasační stížnost“)

[10] Dne **24. 6. 2014** pak žalobkyně podala krajskému soudu kasační stížnost proti usnesení krajského soudu ze dne 20. 6. 2014, č. j. 46 A 96/2013 - 88, o vrácení soudního poplatku. Toto usnesení napadá v celém rozsahu z důvodu, že soud při rozhodování v této věci vycházel z nesprávných údajů týkajících se úhrady soudního poplatku. Současně požádala, aby jí byl i pro toto řízení ustanoven zástupce, protože jde o zastoupení povinné a majetkové poměry žalobkyně tuto žádost bez dalšího odůvodňují (dále též „**druhá** kasační stížnost“).

[11] Nejvyšší správní soud ve vztahu k **první** kasační stížnosti [9] podané 23. 6. 2014 stěžovatelku vyzval, aby soudu sdělila na této podané kasační stížnosti trvá, a to s odkazem na § 106 odst. 2 s. ř. s. Stěžovatelka k tomu uvedla, že trvá na této kasační stížnosti v plném rozsahu především proto, že pokud byl soudní poplatek za řízení ve výši 3.000 Kč uhrazen včas, tedy předtím, než předmětné rozhodnutí o zastavení řízení nabylo právní moci, bylo povinností krajského soudu napadené rozhodnutí zrušit a nařídit jednání.

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem.

[12] Nejvyšší správní soud při posuzování každé kasační stížnosti musí nejprve hodnotit, zda jsou splněny podmínky řízení, mj. zda byla podána včas.

[13] Podle § 106 odst. 2 s. ř. s. kasační stížnost musí být podána do dvou týdnů po doručení rozhodnutí. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout. Podle § 40 odst. 2 s. ř. s. lhůty určená podle týdnů končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty.

[14] Stran **první** kasační stížnosti ze spisu krajského soudu plyne, že usnesení ze dne 29. 5. 2014, č. j. 46 A 96/2013 - 84, jímž soud řízení podle § 47 písm. c) s. ř. s. ve spojení s § 9 odst. 1 zákona o soudních poplatcích zastavil pro nezaplacení soudního poplatku v dodatečně poskytnuté lhůtě, bylo žalobkyni doručeno do datové schránky dne 4. 6. 2014 (středa). Posledním dnem, kdy mohla být tato kasační stížnost podána, byl den 18. 6. 2014. Kasační stížnost však stěžovatelka podala (odesláním do datové schránky krajského soudu) až dne 23. 6. 2014, a byla tak podána zjevně opožděně.

[15] Na běh této lhůty nemělo vliv, že stěžovatelka požádala současně o ustanovení zástupce soudem pro toto řízení. Podle § 35 odst. 8 věta třetí platí, že „Požádá-li návrhovětel o osvobození od soudních poplatků nebo o ustanovení zástupce, po dobu od podání takové žádosti do právní moci rozhodnutí o ní neběží lhůta stanovená pro podání návrhu na zahájení řízení“. V daném případě však i sama žádost o ustanovení zástupce soudem byla podána až po marném uplynutí lhůty pro podání kasační stížnosti.

[16] Nejvyšší správní soud proto podle § 106 odst. 2 ve spojení s § 46 odst. 1 písm. b) s. ř. s. první kasační stížnost výrokem II. odmítl pro opožděnost.

[17] **Druhá** kasační stížnost [10] byla podána včas.

[18] Druhá kasační stížnost však směřuje proti usnesení krajského soudu o vrácení soudního poplatku. Proti tomuto rozhodnutí není kasační stížnost přípustná.

[19] Z § 57 odst. 1 s. ř. s. plyne, že mezi náklady řízení spadají i soudní poplatky. Rozhodnutí o vrácení soudního poplatku z návrhu, které je vydáno samostatně po pravomocném rozhodnutí o zastavení řízení ve věci z důvodu nezaplacení soudního poplatku řádně a včas, ale k jehož úhradě došlo opožděně, obdobně jako výrok soudu, jímž se vrací soudní poplatek z návrhu v případě odmítnutí žaloby, nebo výrok soudu, jímž se vrací část soudního poplatku v případě zastavení řízení z jiných důvodů, je rozhodnutím o nákladech řízení (o nákladu řízení spojeném s podáním návrhu ze zákona o soudních poplatcích). Protože v daném konkrétním případě rozhodnutí krajského soudu má toliko jediný výrok – o vrácení poplatku – proti kterému směřuje kasační stížnost, je tato stížnost podle § 104 odst. 2 s. ř. s. nepřipustná (k tomu srov. rozhodnutí Nejvyššího správního soudu č. j. 8 As 25/2006- 144, a dále usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu č. j. 7 Afs 1/2007-64, publikovaném pod č. 2116/2010 Sb. NSS; rovněž i rozhodnutí rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu č. j. 3 As 125/2012 - 43, bod 18 a 33).

[20] Nesprávné poučení krajského soudu o tom, že proti tomuto usnesení o vrácení soudního poplatku je přípustná kasační stížnost, nemůže založit její přípustnost (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 11. 2004, č. j. 3 Ads 37/2004 – 36, publikované pod č. 737/2006 Sb. NSS).

[21] Z uvedeného důvodu Nejvyšší správní soud druhou kasační stížnost jakožto nepřipustnou odmítl (§ 46 odst. 1 písm. d), § 120 s. ř. s.).

[22] Stěžovatelka se v obou podaných kasačních stížnostech domáhala, aby jí byl pro řízení o kasační stížnosti ustanoven soudem zástupce, advokát.

[23] Podle § 35 odst. 8 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (sále jen „s. ř. s.“), může předseda senátu navrhopvateli, u něhož jsou předpoklady, aby byl osvobozen od soudních poplatků, a je-li to nezbytně třeba k ochraně jeho práv, na návrh ustanovit usnesením zástupce, jímž může být i advokát.

[24] Vzhledem ke shora uvedenému je zřejmé, že kasační stížnosti stěžovatelky lze považovat za zjevně neúspěšné, neboť první kasační stížnost byla podána zjevně opožděně a druhá kasační stížnost je nepřipustná. Nejvyšší správní soud proto dospěl k závěru, že u stěžovatelky není splněna předně druhá podmínka pro ustanovení zástupce. Ustanovení právního zástupce soudem není nezbytně třeba k ochraně práv stěžovatelky.

[25] Bylo by v dané věci nadbytečné, vzhledem k tomu, že stěžovatelka nebyla úspěšná ani s žádostí o osvobození od soudních poplatků v řízení před krajským soudem, aby soud trval na zaplacení soudního poplatku za řízení o kasační stížnosti, potažmo i na povinném zastoupení, neboť by došlo k řetězení soudních rozhodnutí. Soud proto na splnění uvedených podmínek řízení netrval, neboť by šlo o nepřipustný formalismus (k tomu obdobně srov. rozhodnutí Nejvyššího správního soudu č. j. 4 Ads 66/2012 - 22, 7 Afs 34/2008 - 103, nebo 9 As 43/2007 - 77) a o kasačních stížnostech rozhodl při respektování zásady hospodárnosti a rychlosti řízení.

[26] Soud proto žádost o ustanovení zástupce soudem zamítl.

Poučení: Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně 27. srpna 2014

Mgr. Jana Brothánková
předsedkyně senátu